

Вих. № 16
Від 06.10.2016

Національний банк України

вул. Інститутська, 9,
м. Київ, 01008

АСОЦІАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ФІНАНСОВИХ КОМПАНІЙ» (далі – Асоціація «ВАФК») висловлює Національному банку України (далі – НБУ) свою повагу та вдячність за можливість обговорення та вирішення проблемних питань, які є на ринку з надання фінансових послуг, а саме здійснення валютно-обмінних операцій.

В свою чергу, просимо НБУ розглянути звернення Асоціації «ВАФК» та вирішити порушені питання. **Зазначені проблемні питання були порушені 26.09.2016 під час зустрічі посадовців НБУ з представниками Асоціації «ВАФК» та фінансових компаній.**

1. Відповідно до Постанови НБУ від 29.12.2015 № 983 «Про внесення змін до Інструкції про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України» затверджені зміни щодо наявності та реєстрації в органах державної фіскальної служби реєстраторів розрахункових операцій (РРО), які набирають чинності через шість місяців з дня затвердження Державною фіскальною службою України Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій, до якого внесена модель реєстратора розрахункових операцій, що застосовується для обліку та реєстрації операцій з купівлі-продажу готівкової іноземної валюти.

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України № 149 від 02.03.2016 «Про вимоги щодо реалізації фіскальних функцій реєстраторами розрахункових операцій для окремих сфер застосування» (надалі – постанова КМУ) та Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з купівлі-продажу іноземної валюти, затверджені Наказом Міністерства фінансів України № 547 від 14.06.2016, Наказом Державної фіскальної служби від 16.06.2016 до Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій внесена відповідна модель РРО з реєстрації операцій з купівлі-продажу готівкової іноземної валюти, а саме модель КСТ-В, програмне забезпечення В1-1, заявник ПрАТ "РЕЗОНАНС" (м. Кривий Ріг) 19095026 (надалі – модель РРО).

Члени нашої Асоціації уважно дослідили дану модель РРО шляхом тестування та прийшли до висновку, що функції зазначеної моделі не відповідають постанові КМУ, а саме: модель РРО не забезпечує формування **службового звіту**.

Відповідно до п. 2 постанови КМУ, **службовий звіт** - звіт, сформований керуючим пристроєм з використанням інформації, занесеної до оперативної та фіскальної пам'яті та надрукований реєстратором, форма та зміст якого визначаються НБУ.

Так згідно п. 35 постанови КМУ, реєстратор повинен забезпечувати формування та друкування Z-звіту, фіскального, **службового** і періодичного звітів, п. 36. Формування та друкування фіскального, періодичного і **службового звітів** повинно здійснюватися без обнулення оперативної пам'яті. Реєстратор повинен забезпечувати передачу за відповідним запитом через інтерфейс зв'язку з керуючим пристроєм періодичного і службового звітів для їх відображення на екрані монітора. п. 37. Усі звіти, крім періодичного і **службового**, повинні формуватися на підставі інформації про обсяги операцій з купівлі-продажу іноземної валюти, що занесена до оперативної пам'яті. п. 41. Під час друкування **службових звітів** реєстратор для кожного з них повинен формувати унікальний ідентифікатор, який заноситься до фіскальної пам'яті і друкується в такому звіті. Алгоритм формування унікального ідентифікатора визначається розробником програмного забезпечення реєстратора.

З огляду на це, стверджуємо, що модель РРО не відповідає вимогам постанови КМУ № 149 від 02.03.2016.

Крім того, звертаємо увагу, що відповідно до ч. 2 ст. 8 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», - форма, зміст та порядок ведення розрахункових документів, а також форма та порядок подання звітності, пов'язаної із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій при здійсненні операцій з купівлі-продажу іноземної валюти, **встановлюються НБУ за погодженням з органами доходів і зборів.**

Якщо стверджувати, що на даний час єдиним нормативно-правовим актом, яким встановлюється форма, зміст та порядок ведення розрахункових документів, а саме у формі квитанції, є **Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України та змін до деяких нормативно-правових актів НБУ, затверджена Постановою НБУ № 502 від 12.12.2002, що погоджена з ДФС, тоді є не зрозумілим, яким документом затверджена форма та порядок подання звітності, пов'язаної із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій при здійсненні операцій з купівлі-продажу іноземної валюти, що встановлюються НБУ за погодженням з органами доходів і зборів.**

На даний час не зрозуміло, якими вимогами та якими нормативно – правовими актами, прийнятими на виконання ч. 2 ст. 8 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», керувався виробник РРО.

Якщо припустити, що виробник РРО керувався вимогами Постанови НБУ № 502 від 12.12.2002 щодо форми, змісту та порядку ведення, то тоді, в свою чергу, не зрозуміло чим керувався розробник щодо форми та порядку подання звітності, що встановлюються НБУ за погодженням з органами доходів і зборів.

Крім того, Постановою НБУ № 364 від 02.08.2016 «Про внесення змін до Інструкції про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України» внесені відповідні зміни до Додатку № 3 Постанови НБУ № 502 від 12.12.2002, у зв'язку з чим також постає питання: чи відображаються відповідні зміни при роздрукуванні розрахункового документу? Чи врахував виробник внесення відповідних змін? Та яким чином це відбувається? На нашу думку, при тестуванні відповідної моделі РРО, дані зміни не відображаються у фіскальному чеку, що підтверджується копіями демонстраційних фіскальних чеків продажу та купівлі іноземної валюти (Додаток 1 та 2), а саме:

- назва роздрукованого розрахункового документа не відповідає назві, затвердженій НБУ («про здійснення **валютообмінної** операції» замість «про здійснення **валютно-обмінної** операції»);
- реквізити операції не відповідають встановленій НБУ формі («Продано валюти – Прийнято нац. валюти» та «Куплено валюти – Видано нац. валюти» замість «Прийнято – До видачі»);
- відсутній реквізит «Місце для відбитка штампа»;
- відсутня друга зноска (**Реквізити заповнюються під час здійснення валютно-обмінної операції на суму, що дорівнює чи перевищує в еквіваленті 150 000 гривень);
- РРО не блокує заповнення інформації про клієнта (ПІБ) під час здійснення валютно-обмінної операції на суму в еквіваленті менше 150 000 гривень.

Також необхідно враховувати, що відповідно до ч. 1 п. 1 ст. 17 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», за нероздрукування відповідного розрахункового документа, що підтверджує виконання розрахункової операції передбачена відповідальність у вигляді штрафів.

Таким чином, з метою приведення функцій моделі РРО до вимог законодавства, а саме ч. 2 ст. 8 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», постанови КМУ № 149 від 02.03.2016, що потребує додаткового часу, просимо НБУ внести відповідні зміни до Інструкції про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України, затвердженою постановою НБУ № 502 від 12.12.2002 щодо наявності та реєстрації в органах ДФС реєстраторів розрахункових операцій (РРО), які наберуть чинності через один рік з дня затвердження ДФС України Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій.

2. Також, однією із нагальних проблем небанківських фінансових установ є задача залишків каси (понад ліміт) таких фінансових установ на розрахунковий рахунок, відкритий у іноземній валюті в банку. Так, на законодавчому рівні не врегульоване питання щодо внесення залишків каси (понад ліміт) на розрахунковий рахунок відкритий у банку щодо поширення дії нормативно-правових актів НБУ на обов'язковий продаж частини зарахованої готівки в іноземній валюті на такий розрахунковий рахунок, можливість НФУ доручати банку продаж даної іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку та знімання без обмежень готівки в

іноземній валюті для наступного її продажу фізичним особам. Повідомляємо, що Асоціація звернулась до НБУ з вирішення даної проблеми, але конкретні відповіді на вказані питання не отримала. Тому просимо НБУ врегулювати дані питання. З даною проблемою Асоціація зверталась до НБУ вх. № 40-0004/64679 на вих. № 12/07 від 12.07.2016 (Додаток 2).

Таким чином, просимо НБУ надати конкретну відповідь на питання, порушенні листом вих. № 12/07 від 12.07.2016 та/або врегулювати порушені питання відповідними нормативно – правовими актами.

Сподіваємось на позитивне вирішення зазначених питань.

Додаток:

1. Копія демонстраційних фіскальних чеків продажу та купівлі іноземної валюти на 1 арк.;
2. Копія демонстраційних фіскальних чеків продажу та купівлі іноземної валюти на 1 арк.;
3. Копія листа Асоціації та відповіді НБУ на 3 арк.

З повагою

**Президент Асоціації
«Всеукраїнська асоціація фінансових компаній»**

А.Коваленко